

Súd: Okresný súd Nové Mesto n/V
Spisová značka: 7C/144/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514201500
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Macúchová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2015:3514201500.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Evou Macúchovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom collection, s.r.o. so sídlom Bratislava, Šoltésovej č. 14, IČO 47 150 513, zastúpeného SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Bratislava, Šoltésovej č. 14, IČO 36 862 711 proti odporcovi: Z. N., H.. XX.XX.XXXX, C. K. R., D. XXX/XX, zastúpenému opatrovníkom Z.. G. C., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom o zaplatenie 248,95 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Návrh z a m i e t a.

II. Odporcovi s a náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 19.02.2014 proti odporcovi domáhal zaplatenia sumy 248,95 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 26.02.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Uviedol, že právny predchodca spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO 35 763 469 ako postupca uzavrela s navrhovateľom ako postupníkom dňa 24.06.2013 zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávky voči odporcovi. Odporca s právnym predchodcom navrhovateľa ako poskytovateľom v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách uzatvoril zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom navrhovateľa odporcovi. Odporca sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku. Povinnosťou odporcu bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve / dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku nespĺnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je teda odporca sankcionovaný za to, že nespĺnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta / koncové zariadenie vypojené z prevádzky. Odporca by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť mu mobilný telefón / koncové zariadenie za zľavnenú cenu. Právny predchodca navrhovateľa vystavil odporcovi faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatnú 25.02.2011 v sume 248,95 eur. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa odporca v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka dostal do omeškania, a preto si navrhovateľ uplatňuje i nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z dlžnej sumy za obdobie od 26.02.2011 až do jej zaplatenia.

Pretože ani vykonaným šetrením súd nezistil pobyt odporcu, ustanovil mu pre toto konanie opatrovníka podľa § 29 ods. 2 O.s.p. uznesením zo dňa 18.05.2015 č.k. 7C/144/2014-24.

Podľa § 115a ods. 1 O.s.p. na prejednanie vecí samej nie je potrebné nariadovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie vecí vzdali.

Podľa ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000,- eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Vzhľadom k tomu, že v tomto konaní ide o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 02.09.2015.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, zmluvou o pripojení v spojení s Dodatkom k zmluve, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, všeobecných obchodných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.06.2013 v spojení s výpisom zo zoznamu postúpených pohľadávok, obsahom rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 27C/178/2012-18 zo dňa 19.03.2013 a ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovné:

Podľa zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú dňa 24.06.2013 uzatvorili ako postupca Slovak Telekom, a.s. /právny nástupca podniku T-mobile Slovensko, a.s./ a navrhovateľ ako postupník, bola pohľadávka voči odporcovi na zaplatenie zmluvnej pokuty postúpená z pôvodného veriteľa na navrhovateľa.

Odporca ako účastník a spoločnosť T-mobile Slovensko, a.s. ako podnik mali uzatvorenú zmluvu o pripojení, súčasťou ktorej sú aj všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb. V zmysle uvedenej zmluvy podnik zapožičal odporcovi ako účastníkovi jeden kus SIM karty, ku ktorej bolo priradené telefónne číslo a zaviazal sa odporcovi umožniť prístup do siete svojej spoločnosti a užívanie svojich služieb v rámci zvoleného užívateľského programu. Odporca sa v zmysle všeobecných obchodných podmienok zaviazal platiť za poskytované služby cenu podľa zmluvy a cenníka, ktorých cena mu bude podnikom vyúčtovaná vo forme faktúry po skončení zúčtovacieho obdobia. V rovnaký deň uzatvorili odporca a spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. aj dodatok k zmluve o pripojení, v zmysle ktorého predal menovaný podnik odporcovi mobilný LG GB 220 za kúpnu cenu 1,- euro za podmienky doby viazanosti na 24 mesiacov so zmluvnou pokutou 248,95 eura. Dodatok k zmluve o pripojení v čl. 3 obsahoval ustanovenie týkajúce sa zmluvnej pokuty, podľa ktorého v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany odporcu ako Účastníka - najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany právneho predchodcu navrhovateľa ako Podniku je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku (vo výške 248,95 eur) ako aj v sume, ktorá zodpovedá rozdielu medzi súčtom súm Účastníkom uskutočnených dobití Kreditu na SIM karte a sumy Celkového zmluvného dobíjania podľa bodu 1 písm. d) tohto Dodatku. V prípade žiadosti odporcu ako Účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta podľa predchádzajúcej vety splatná okamihom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky Podniku.

Uvedené skutočnosti vyplynuli z obsahu zmluvy o pripojení a jej dodatku a z obsahu všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb.

Z obsahu faktúry spoločnosti T-Mobile, a.s. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.02.2011 vyplynulo, že menovaná spoločnosť vystavila odporcovi faktúru na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur so splatnosťou dňa 25.02.2011.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o pripojení spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o pripojení spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 27C/178/2012-18 zo dňa 19.03.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.04.2013 (ďalej "Rozsudkom"), bola vyslovená neprijateľná zmluvná podmienka v obdobnej právnej veci v Dodatku k Zmluve o pripojení Fix uzatvorenej medzi právny predchodcom navrhovateľa a odporcom uvedená v bode 3 v znení: V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany Účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. V prípade žiadosti Účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta podľa predchádzajúcej vety splatná okamihom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky Podniku. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto Dodatku nezaniká právo Podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinnosti, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty".

Predmetná zmluva o pripojení, resp. dodatok k nej, ktorý má zakladať právo navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty je svojím charakterom spotrebiteľskou zmluvou v zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, keď bola uzatvorená medzi dodávateľom, spoločnosťou T-mobile Slovensko, a.s. v rámci predmetu jeho podnikateľskej činnosti a odporcom ako spotrebiteľom - fyzickou osobou, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva o pripojení ako spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať neprijateľné podmienky. Zmluvná podmienka uzatvorená medzi účastníkmi je obdobného charakteru ako zmluvná podmienka, ktorá bola Rozsudkom vyslovená za neprijateľnú. Vyslovenie klauzuly o neprijateľnosti zmluvnej pokuty je postačujúce v jednom právoplatnom súdnom rozhodnutí a dôsledok v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka je ten, že dodávateľ ani jeho právny nástupca, teda v predmetnom súdnom konaní navrhovateľ, ktorý je právny nástupcom dodávateľa, nesmie túto neprijateľnú zmluvnú podmienku používať a ani podmienku s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, teda nesmie ani uplatňovať na súde nároky z takejto neprijateľnej podmienky, a preto súd žalobný návrh spočívajúci v zaplatení zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur zamietol.

Podrobnému posúdeniu táto zmluvná podmienka bola podrobená v citovanom konaní a bolo právoplatne rozhodnuté, že zmluvná podmienka v tomto znení bola vyhlásená za neprijateľnú, a preto súd poukazuje na ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka

je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“ S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov.

Ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyiac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu tak, ako je vopred naformulovaná dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zjavné, že ide o rovnosť len formálnu. Faktickú rovnosť možno dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti súd dáva Doplňujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 2007/2495, v ktorom sa okrem iného uvádza:

"V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 2 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalostí."

Obligatórnosť zásahu súdu vyplýva aj z rozsudkov Súdneho dvora vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocio Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zjavná obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke.

Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka súd teda ani nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Súd pritom nespochybňuje možnosť aplikácie i význam zmluvnej pokuty v spotrebiteľských vzťahoch, musí však ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obostojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok, s ohľadom na povahu, obsah a osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov a so zreteľom na sankcionovanie neplnenia si povinností na strane oboch účastníkov zmluvného vzťahu.

Vzhľadom na to, že súd návrh navrhovateľ zamietol v celom rozsahu, mal odporca v konaní plný úspech, a teda mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. voči navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania, pretože si odporca návrhom neuplatnil náhradu trov konania, súd mu náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1,2,3 O.s.p.).